

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ
ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอศีขรภูมิ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1
Participation of Basic Education Institution Committees in Academic
Administration in Sikhoraphum District under Surin Primary Educational
Service Area Office 1

ลลิตา ทองแก้ว¹, ศักดิ์สิทธิ์ ชัตติยาสุวรรณ²

Lalita Thongkaew¹, Saksit Khattiyasuwan²

คณะศิลปศาสตร์ สถาบันรัชต์ภาคย์

¹Faculty of Liberal Arts, Rajapark Institute

E-mail: m0982214642@gmail.com

Abstract

The objectives of this study were to 1) examine the participation in academic administration of the Basic Education School Committees in Sikhornphum District under the Surin Primary Educational Service Area Office 1 2) compare the level of participation in academic administration classified by gender and age; and 3) explore guidelines for developing participation in academic administration of the Basic Education School Committees.

This research employed a mixed-methods design. The quantitative data were collected using a questionnaire with a reliability coefficient of 0.966. The statistics used for data analysis included percentage, mean, and standard deviation. For the qualitative phase, structured interviews were conducted with a purposively selected group consisting of five chairpersons of Basic Education School Committees and five teacher representatives. The interview issues covered six aspects of academic administration: learning process development, measurement and evaluation, research for educational quality development, development of instructional media and educational technology, development of learning resources, and development of the internal quality assurance system.

The findings revealed that the overall and individual aspects of participation in academic administration were at a high level. The comparison of participation classified by gender showed no statistically significant differences overall. Regarding development guidelines, the study suggests promoting and supporting educational management in all six aspects to ensure effective implementation in accordance with educational standards.

Keywords: Participation; Academic Administration; Basic Education School Committee

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอศีขรภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอศีขรภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามเพศและอายุ 3) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอศีขรภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 เป็นการศึกษาแบบผสมผสาน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณเป็นแบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.966 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 5 คนและผู้แทนครู 5 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง โดยประเด็นการสัมภาษณ์ครอบคลุมการบริหารงานวิชาการ 6 ด้าน ได้แก่ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่าการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอศีขรภูมิ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามเพศโดยรวมไม่แตกต่างกัน แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาทั้ง 6 ด้าน ให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วม; การบริหารงานวิชาการ; คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาเยาวชนให้สอดคล้องกับบริบทสังคม วัฒนธรรม และการเปลี่ยนแปลงด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่รวดเร็ว โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิต ควบคู่คุณธรรม จริยธรรม และการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน เพื่อยกระดับคุณภาพประชากรและตอบสนองความต้องการของชุมชน (Office of the National Economic and Social Development Council, 2017)

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นฐานสำคัญของการพัฒนาประเทศ มุ่งสร้างผู้เรียนที่มีคุณภาพ เป็นนวัตกรรม และเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง โดยกำหนดกรอบตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 พร้อมส่งเสริมความ

ร่วมมือจากชุมชนและเครือข่ายการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจึงมีบทบาทสำคัญในการกำกับและสนับสนุนงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา (Office of the Education Council , 2017)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีบทบาทในการกำกับ สนับสนุน และติดตามการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ตามหลักการกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมที่บัญญัติไว้ใน National Education Act (No. 3) B.E. 2553 (Office of the Basic Education Commission, 2009)

งานวิชาการเป็นหัวใจของการจัดการศึกษา ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาต้องมีส่วนร่วมในการวางแผน พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จัดการเรียนรู้ และประเมินผลอย่างต่อเนื่อง โดยการปฏิรูปการศึกษาควรเริ่มจากระดับชั้นเรียน สร้างความเข้าใจร่วมกันและจัดทำแนวปฏิบัติที่ชัดเจน (Sinlarat, P.2015).

การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นแนวทางสมัยใหม่ที่มุ่งเสริมประสิทธิภาพองค์กร โดยเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ตัดสินใจ ปฏิบัติงาน และประเมินผล ซึ่งช่วยสร้างความร่วมมือและความรู้สึกเป็นเจ้าขององค์กร อันส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารงาน (Suntrayut, T. 2008)

สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในอำเภอศีขรภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จัดระบบเครือข่ายบริหาร 4 กลุ่ม เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา อย่างไรก็ตาม ผลการทดสอบ O-NET พบว่าคะแนนเฉลี่ยวิชาหลักมีแนวโน้มลดลงและแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ สะท้อนปัญหาการบริหารงานวิชาการและการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง (Surin Primary Educational Service Area Office 1 (2024)รายงานประจำปีของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ระบุว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานยังมีบทบาทไม่ชัดเจน และมีส่วนร่วมด้านวิชาการจำกัด โดยเฉพาะการวางแผน พัฒนาหลักสูตร ประเมินคุณภาพ และสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียน ส่งผลต่อประสิทธิภาพการพัฒนาผู้เรียน (Surin Primary Educational Service Area Office 1,2024)

จากปัญหาดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงมุ่งวิเคราะห์และพัฒนาแนวทางเสริมสร้างบทบาทและการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานวิชาการ เพื่อให้การกำหนดนโยบาย การวางแผน และการพัฒนาคุณภาพการศึกษามีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อโรงเรียน ชุมชน และประเทศต่อไป.

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอศีขรภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอศีขรภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามเพศและอายุ
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอศีขรภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอศีขรภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ใช้กรอบแนวคิดตามการตาม

แนวทางการบริหารงานภารกิจหลักของสถานศึกษานิติบุคคลตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 6 ด้าน คือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ ด้านการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ข้อมูลเชิงปริมาณ

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอศีขรภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำนวน 74 แห่ง โดยมี คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในปีการศึกษา 2567 จำนวนทั้งสิ้น 690 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอศีขรภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยการกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ ตารางของ Krejcie & Morgan) เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่ายตามสัดส่วน (Proportional simple random sampling) ด้วยวิธีการจับสลากจนได้กลุ่มตัวอย่าง ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 248 คน

2. ข้อมูลเชิงคุณภาพ

2.1 ผู้ศึกษาได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอศีขรภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยอาศัยการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้การสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีกลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง จำนวน 10 คน ได้แก่ ประธาน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 5 คนและผู้แทนครู 5 คน

ขอบเขตด้านพื้นที่

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอศีขรภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำนวน 74 แห่ง

ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาในการศึกษาครั้งนี้ ระหว่าง มิถุนายน 2567 ถึง กรกฎาคม 2568

ทบทวนวรรณกรรม

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง การเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการตัดสินใจการดำเนินงานและประเมินผลเกี่ยวกับงานวิชาการ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยมีความตระหนักร่วมกันในประโยชน์และคุณค่าของงานวิชาการเป็นสำคัญ ประกอบด้วยการมีส่วนร่วม 6 ด้าน ดังนี้

1. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดสื่อการเรียนการสอน บรรยากาศ สภาพแวดล้อมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีการประสานความร่วมมือบุคคลในชุมชนเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

2. การวัดผลและประเมินผล หมายถึง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบในการกำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลและจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา

3. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบในการกำหนดนโยบายและแนวทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

4. การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึง การจัดหา ผลิตการใช้ การเก็บรักษา การประเมินผลสื่อและนวัตกรรม เทคโนโลยีทางการศึกษา ตลอดจนการจัดห้องสมุดให้ได้มาตรฐาน มีการนิเทศ กำกับติดตาม ครูผู้สอนใช้วัสดุและสื่อประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน อีกทั้งประสานความร่วมมือการผลิตการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ กับสถานศึกษา ครอบครัวยุค นุคกลาง องค์กร หน่วยงาน หรือสถาบันอื่น ๆ

5. การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ หมายถึง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานส่งเสริมให้ครูผู้เรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และให้ข้อเสนอแนะในการจัดระบบข้อมูลแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน

6. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ จัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาและสรุปรายงานประจำปีมีการสนับสนุนให้ผู้ปกครอง และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา

การบริหารวิชาการ หมายถึง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ให้ข้อเสนอแนะ เห็นชอบร่วมถึงมีส่วนร่วมตรวจสอบติดตามผลกระบวนการหรือกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน และการประเมินผลให้ดีขึ้น ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในอำเภอศีขรภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ซึ่งมีส่วนร่วมในการกำกับดูแลการดำเนินงานของสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนกิจการงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศและอายุ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอศีขรภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามแบบของ ลิเคิร์ท (Sinjaru,T.2020)

สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ 1) การหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item of Objective Congruence: IOC) 2) การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค

สถิติพื้นฐาน ได้แก่ 1) ร้อยละ (Percentage) 2) ค่าเฉลี่ย (Mean) และ 3) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สถิติในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ 1) ค่าที (t-test แบบ Independent Samples) 2) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (F-test แบบ One way ANOVA) กรณีพบความแตกต่าง จะเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Analysis)

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1. ผลการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอศีขรภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยรวมและรายด้าน

Table 1 Mean and Standard Deviation of Participation in Academic Administration of the Basic Education Institution Committee: Overall and by Aspects

การมีส่วนร่วม	n=248			
	\bar{x}	แปลผล	S.D.	แปลผล
1. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.52	มากที่สุด	.55	ต่ำ
2. ด้านการวัดผลและประเมินผล	4.30	มาก	.58	ต่ำ
3. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.20	มาก	.64	ต่ำ
4. ด้านการพัฒนาสื่อวัตกรรมการและเทคโนโลยีทางการศึกษา	4.40	มาก	.52	ต่ำ
5. ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้	4.53	มากที่สุด	.45	ต่ำมาก
6. ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.41	มาก	.53	ต่ำ
รวม	4.40	มาก	.44	ต่ำมาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอศีขรภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

วัตถุประสงค์ที่ 2. ผลการศึกษาการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอศีขรภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามเพศและอายุ ดังนี้

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอศีขรภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน

Table 2 Comparison of Participation in Academic Administration of the Basic Education Institution Committee in Sikhorphum District under the Surin Primary Educational Service Area Office 1, Classified by Gender: Overall and by Aspects

การมีส่วนร่วม	ชาย		หญิง		โดยรวม		t	Sig
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
1. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.53	.54	4.51	.56	4.52	.54	.195	.84
2. ด้านการวัดผลและประเมินผล	4.21	.55	4.40	.59	4.30	.57	-2.633	.00*
3. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.14	.66	4.27	.59	4.20	.63	-1.611	.10
4. ด้านการพัฒนาสื่อวัตกรรมการและเทคโนโลยีทางการศึกษา	4.33	.52	4.48	.49	4.39	.51	-2.224	.02*
5. ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้	4.48	.45	4.58	.42	4.52	.44	-1.803	.07
6. ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน	4.37	.42	4.45	.57	4.41	.53	-1.001	.31
ค่าเฉลี่ย	4.34	.42	4.45	.45	4.39	.44	-1.848	.06

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอศีขรภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามเพศ โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่าเป็น การวัดผลและประเมินผลและด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอศีขรภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามอายุโดยรวมและรายด้าน

Table 3 Comparison of Participation in Academic Administration of the Basic Education Institution Committee in Sikhorphum District under the Surin Primary Educational Service Area Office 1, Classified by Age: Overall and by Aspects

การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อ	ระหว่างกลุ่ม	6.714	2	3.357	12.096	.00*
	ภายในกลุ่ม	68.001	245	.278		
	รวม	74.715	247			
2. ด้านการวัดผลและประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	7.735	2	3.867	12.745	.00*
	ภายในกลุ่ม	74.344	245	.303		
	รวม	82.079	247			
3. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	6.355	2	3.178	8.299	.00*
	ภายในกลุ่ม	93.805	245	.383		
	รวม	100.160	247			
4. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	6.711	2	3.356	13.989	.00*
	ภายในกลุ่ม	58.769	245	.240		
	รวม	65.480	247			
5. ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	2.893	2	1.447	7.644	.00*
	ภายในกลุ่ม	46.371	245	.189		
	รวม	49.264	247			
6. ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ ภายใน	ระหว่างกลุ่ม	3.188	2	1.594	5.823	.00*
	ภายในกลุ่ม	67.065	245	.274		
	รวม	70.253	247			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	4.489	2	2.245	12.458	.00*
	ภายในกลุ่ม	44.142	245	.180		
	รวม	48.631	247			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอศีขรภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามอายุผู้ตอบแบบสอบถาม โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอศีขรภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม

Table 4 Pairwise Comparison of Mean Scores on Participation in Academic Administration among Basic Education School Board Committees in Sikhoraphum District under Surin Primary Educational Service Area Office 1, Classified by Respondents' Age

ด้าน	การเปรียบเทียบรายคู่	อายุ		
		น้อยกว่า 40 ปี	40-60 ปี	มากกว่า 60 ปี ขึ้นไป
โดยรวม	\bar{x}	4.30	4.32	4.62
	4.30	-	-.02	-.32*
	4.32	-	-	.03*
	4.62	-	-	
1. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	\bar{x}	4.62	4.36	4.73
	น้อยกว่า 40 ปี	4.62	-.26*	-.11
	40-60 ปี	4.36	-	-.37*
	มากกว่า 60 ปี ขึ้นไป	4.73	-	-
2. ด้านการวัดผลและประเมินผล	\bar{x}	4.23	4.18	4.60
	น้อยกว่า 40 ปี	4.23	.05	-.37*
	40-60 ปี	4.18	-	-.42*
	มากกว่า 60 ปี ขึ้นไป	4.60	-	-
3. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	\bar{x}	3.98	4.19	4.42
	น้อยกว่า 40 ปี	3.98	-.02	.44*
	40-60 ปี	4.19	-	-.23*
	\bar{x}	4.25	4.33	4.67
4. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา	น้อยกว่า 40 ปี	4.25	-.08	-.42*
	40-60 ปี	4.33	-	-.34*
	มากกว่า 60 ปี ขึ้นไป	4.67	-	-
	\bar{x}	4.45	4.47	4.71
5. ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้	น้อยกว่า 40 ปี	4.45	-.02	-.26*
	40-60 ปี	4.47	-	-.24*
	มากกว่า 60 ปี ขึ้นไป	4.71	-	-

ตารางที่ 4 (ต่อ) ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอศีขรภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม

ด้าน	การเปรียบเทียบรายคู่	อายุ		
		น้อยกว่า 40 ปี	40-60 ปี	มากกว่า 60 ปีขึ้นไป
	\bar{x}	4.28	4.38	4.59
6. ด้านการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายใน	4.28	-	-.10	-.31*
	4.38	-	-	.21*
	4.59	-	-	

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอศีขรภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามอายุของผู้ตอบแบบสอบถามโดยรวมแตกต่างกัน 2 คู่ คือคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีอายุน้อยกว่า 40 ปี และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีอายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไปแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีอายุ 40-60 ปีและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีอายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไปแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาทางด้าน พบว่า

ด้านที่ 1 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ แตกต่างกัน 2 คู่ โดยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีอายุน้อยกว่า 40 ปี และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีอายุ 40-60 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีอายุ 40-60 ปีและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีอายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไปแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านที่ 2 ด้านการวัดผลและประเมินผลแตกต่างกัน 2 คู่ โดยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีอายุน้อยกว่า 40 ปี และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีอายุ 40-60 ปีและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีอายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไปแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านที่ 3 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาแตกต่างกัน 2 คู่ โดยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีอายุน้อยกว่า 40 ปี และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีอายุ 40-60 ปีและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีอายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไป แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านที่ 4 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาแตกต่างกัน 2 คู่ โดยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีอายุน้อยกว่า 40 ปี และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีอายุ 40-60 ปีและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีอายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไปแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านที่ 5 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาแตกต่างกัน 2 คู่ โดยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีอายุน้อยกว่า 40 ปี และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติที่ระดับ .05 และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีอายุ 40-60 ปีและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีอายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไปแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านที่ 6 ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาแตกต่างกัน 2 คู่ โดยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีอายุน้อยกว่า 40 ปี และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีอายุ 40-60 ปีและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีอายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไปแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วัตถุประสงค์ที่ 3. ผลการวิเคราะห์การสัมภาษณ์ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้แทนครู สถานศึกษาอำเภอศีขรภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต เพื่อสรุปแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ โดยสนับสนุนการจัดบรรยากาศและสื่อการสอน ประสานความร่วมมือกับชุมชน และร่วมพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้สอดคล้องกับความสนใจและศักยภาพของผู้เรียน

2. ด้านการวัดผลและประเมินผลคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมกำหนดนโยบายและมาตรฐานการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับหลักสูตร พัฒนาและให้ความเห็นชอบเครื่องมือประเมินให้มีความถูกต้องเที่ยงตรง นำผลการประเมินไปวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน สนับสนุนการจัดทำเอกสารตามระเบียบ และตรวจสอบความโปร่งใส ยุติธรรมของกระบวนการประเมิน เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือแก่ทุกฝ่าย

3. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีบทบาทสนับสนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยร่วมกำหนดนโยบายและแนวทางการวิจัย ให้ความเห็นชอบการรวบรวมและเผยแพร่ผลการวิจัย ส่งเสริมให้ครูนำผลวิจัยไปใช้พัฒนาการเรียนการสอน และสนับสนุนการประยุกต์ใช้ผลการวิจัยเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

4. ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีบทบาทกำหนดนโยบายและวางแผนจัดหา พัฒนา และใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ส่งเสริมพัฒนาห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้ IT ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ และร่วมประเมินผลการดำเนินงานของบุคลากร เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา

5. ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีบทบาทส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา สนับสนุนให้ครูและผู้เรียนเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการจัดหาและผลิตสื่อ พร้อมทั้งสำรวจและพัฒนาระบบข้อมูลแหล่งเรียนรู้ร่วมกับชุมชน เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและยั่งยืน

6. ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมกำหนดมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานชาติและความต้องการชุมชน สนับสนุนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในการตรวจสอบคุณภาพ ให้ความเห็นชอบรายงานคุณภาพและแผนพัฒนา ตามเกณฑ์ สมศ. พร้อมทั้งติดตามและตรวจสอบระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

อภิปรายผล

เชิงปริมาณ

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 ผลการศึกษาพบว่า ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอศีขรภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ รองลงมาคือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้เนื่องจากคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาและส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา รวมถึงการสำรวจแหล่งเรียนรู้ในชุมชนและพื้นที่ใกล้เคียง เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Lannaphan,N. (2022) ที่พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ Triyan,V. (2021) ซึ่งรายงานว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมากเช่นกัน.

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอศีขรภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามเพศและอายุ

2.1 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอศีขรภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับการศึกษาของ Lannaphan,N. (2022) ที่พบว่า ความคิดเห็นจำแนกตามเพศและระดับการศึกษาโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาทางด้าน พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านการวัดและประเมินผล และด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยเพศหญิงมีส่วนร่วมมากกว่าเพศชาย ส่วนด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ และการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน ไม่พบความแตกต่าง ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ Yaemyim et al. (2022) ซึ่งพบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีเพศต่างกัน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สะท้อนให้เห็นว่า เพศที่แตกต่างกันอาจมีทัศนคติต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการแตกต่างกัน.

2.2 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอศีขรภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามอายุ พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อทดสอบรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ พบความแตกต่าง 2 คู่ ได้แก่ กลุ่มอายุต่ำกว่า 40 ปี กับมากกว่า 60 ปี และกลุ่มอายุ 40-60 ปี กับมากกว่า 60 ปี โดยคณะกรรมการที่มีอายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไปมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการมากกว่ากลุ่มอายุอื่น ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับการศึกษาของ Hornman,A. (2018) ซึ่งพบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อจำแนกตามอายุและประสบการณ์ในการทำงาน พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05.

เชิงคุณภาพ

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า ผลการสัมภาษณ์การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานศิครภูมิ ลังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำนวน 10 คน ได้แก่ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 5 คนและผู้แทนครู 5 คน มีแนวทางการมีส่วนร่วม ในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานดังนี้

1. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานควรมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการจัดการเรียนรู้ สนับสนุน ทรัพยากร พัฒนาครูและบุคลากร ส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียน และบูรณาการความร่วมมือกับ ผู้ปกครองและชุมชน รวมถึงการใช้เทคโนโลยีในศตวรรษที่ 21 เพื่อพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ให้ สอดคล้องกับบริบทสถานศึกษา สอดคล้องกับการศึกษาของ Yaemyim et al. (2021) ที่เสนอให้เปิดโอกาสให้ คณะกรรมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน

2. ด้านการวัดผลและประเมินผล

คณะกรรมการมีบทบาทในการให้ความเห็นชอบระเบียบและเครื่องมือวัดผล กำกับความโปร่งใสและความ ยุติธรรม ตลอดจนร่วมวิเคราะห์และนำผลประเมินไปพัฒนาการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานและเกิด ประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน สอดคล้องกับ Nakwan and Prasan,(2020) ที่ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมใน การส่งเสริม พัฒนา และติดตามงานวัดและประเมินผลควบคู่กับการพัฒนางานวิชาการด้านอื่น

3. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

คณะกรรมการควรสนับสนุนการกำหนดนโยบายวิจัย ส่งเสริมการเผยแพร่และการนำผลวิจัยไปใช้ในชั้นเรียน ตลอดจนติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การวิจัยเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา สอดคล้องกับ Triyan,T. (2021) ที่พบว่าการมีส่วนร่วมด้านกรวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับมาก เนื่องจากคณะกรรมการมีบทบาทในการให้ความเห็นชอบและสนับสนุนการใช้ผลวิจัยอย่างเป็นรูปธรรม

4. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา

คณะกรรมการมีส่วนร่วมตั้งแต่การกำหนดนโยบาย วางแผน จัดทำ และประเมินผลการใช้สื่อและเทคโนโลยี รวมถึงประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อพัฒนาทรัพยากรการเรียนรู้ให้ทันสมัยและคุ้มค่า สอดคล้องกับ Pumriab et al. (2021) ที่เสนอให้คณะกรรมการร่วมวิเคราะห์ วางแผน สนับสนุนงบประมาณ และสร้างเครือข่ายเพื่อ พัฒนานวัตกรรมการศึกษาในยุคดิจิทัล

5. ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้

คณะกรรมการควรส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา สํารวจและ ปรับปรุงระบบข้อมูลแหล่งเรียนรู้ รวมถึงเปิดโอกาสให้ครูและชุมชนมีส่วนร่วม เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ ยั่งยืน สอดคล้องกับ Nimthabthim,L. (2018) ที่เน้นบทบาทของคณะกรรมการในการกำกับ ติดตาม และประเมินผล การใช้แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา

6. ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

คณะกรรมการมีบทบาทในการให้ความเห็นชอบมาตรฐานการศึกษา แผนพัฒนา และรายงานคุณภาพ ประจำปี สนับสนุนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ตลอดจนกำกับติดตามและจัดสรรทรัพยากร เพื่อให้ระบบ ประกันคุณภาพมีความเข้มแข็งและต่อเนื่อง สอดคล้องกับ Triyan,V. (2022) ที่พบว่าการมีส่วนร่วมด้านการประกัน

คุณภาพภายในอยู่ในระดับมาก เนื่องจากคณะกรรมการมีบทบาทในการวางแผนให้ความเห็นชอบและติดตามประเมินผลอย่างเป็นระบบ

สรุปผล

การศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอศีขรภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 สรุปได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอศีขรภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยรวมการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับมาก ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อื่นๆ และต่ำสุดคือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอศีขรภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามเพศและอายุ

2.1 จำแนกตามเพศ โดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านการวัดผลและประเมินผลและการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา

2.2 จำแนกตามอายุ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อทดสอบรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ่ พบความแตกต่าง 2 คู่ ได้แก่ กลุ่มอายุต่ำกว่า 40 ปี กับมากกว่า 60 ปี และกลุ่มอายุ 40-60 ปี กับมากกว่า 60 ปี

3. แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารงานวิชาการในทุกด้าน ได้แก่ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อื่นๆ สนับสนุนการจัดบรรยากาศ สื่อ และกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญพร้อมประสานความร่วมมือกับชุมชนด้านการวัดและประเมินผลให้ความเห็นชอบเปรียบเทียบและเครื่องมือวัดผล นำผลประเมินไปปรับปรุงการสอนด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา กำหนดนโยบายส่งเสริมการใช้และเผยแพร่ผลวิจัยด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี ร่วมวางแผน จัดทำ พัฒนา และประเมินการใช้สื่อ รวมทั้งส่งเสริมห้องสมุดและความร่วมมือภายนอกด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ สนับสนุนและจัดระบบแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษาด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน ร่วมกำหนดมาตรฐานสนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชนพิจารณารายงานประจำปีและติดตามการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานของ สมศ.

ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอศีขรภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 1 ผู้ศึกษาขอเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. จากผลการศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอศีขรภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 1 พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดังนั้นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานควรมีส่วนร่วมในการส่งเสริม

สนับสนุนให้นำผลการวิจัยมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาและมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาเพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1
2. ควรศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

องค์ความรู้ใหม่

ภาพที่ 1 การมีส่วนร่วมในการบริหารวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

Figure 1 Participation in Academic Administration of Basic Education School Committees

องค์ความรู้ใหม่ที่ค้นพบสะท้อนให้เห็นว่า ปัจจัยด้านเพศและอายุของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีอิทธิพลต่อระดับและลักษณะการมีส่วนร่วมในการบริหารวิชาการของสถานศึกษา กล่าวคือ ความแตกต่างทางช่วงวัยและบทบาททางเพศส่งผลกระทบต่อมุมมอง ประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญ และวิธีการตัดสินใจในการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียน

References

Adisak Hornman. (2018). Participation of basic education school committees based on teachers' opinions in Islamic private schools under Phatthalung Primary Educational Service Area Office 2. Songkhla: Hatyai University.

- Kraiwut Pumriab et al. (2021). Guidelines for developing the participation of basic education school committees in educational management in the digital era of Anuban Sukhothai School under Sukhothai Primary Educational Service Area Office 1. Tak: Northern Tak College.
- Ladawan Nimthapthim. (2018). Roles of basic education school committees in supporting learning resources in schools under Phra Nakhon Si Ayutthaya Primary Educational Service Area Office 2 (Master's thesis). Phra Nakhon Si Ayutthaya Rajabhat University.
- Mewika Yaemyim et al. (2021). A study of participation in academic administration of basic education school committees under the Secondary Educational Service Area Office Ubon Ratchathani–Amnat Charoen in the 21st century (Master's thesis). Ubon Ratchathani Rajabhat University.
- Napasorn Lannaphan. (2022). Participation of basic education school committees in academic administration of schools in Chiang Khong District Educational Quality Development Network 2 under Chiang Rai Primary Educational Service Area Office 4. Phayao: University of Phayao.
- Office of the Basic Education Commission. (2009). Basic education school committees. Bangkok: The Agricultural Cooperative Federation of Thailand Printing House.
- Office of the Education Council. (2017). National education plan B.E. 2560–2579 (2017–2036). Bangkok: The Agricultural Cooperative Federation of Thailand Printing House.
- Office of the National Economic and Social Development Board. (2017). The Twelfth National Economic and Social Development Plan (2017–2021). n.p.
- Surin Primary Educational Service Area Office 1. (2024). Information of Surin Primary Educational Service Area Office 1. Retrieved October 30, 2024, from <https://www.srn1.go.th/srn-1/>
- _____. (2024). Operational performance of Surin Primary Educational Service Area Office1: Policy and planning division. Surin: SurinPrimary Educational Service Area Office 1.
- Tanakorn Nakwan & Anothai Prasan. (2020). Participation of basic education school committees in academic administration of small-sized schools under Secondary Educational Service Area Office 12. Nakhon Si Thammarat: Nakhon Si Thammarat Rajabhat University.
- Thanin Sincharu. (2020). Research and statistical data analysis using SPSS and AMOS. Bangkok: S.R. Printing Mass Products.
- Thon Sunthonayut. (2008). Reform-oriented management: Theory, research, and educational practices. Bangkok: Netikul Printing.
- Walaya Traiyan. (2021). Participation in academic administration of basic education school committees under Lopburi Primary Educational Service Area Office 2. Lopburi: Thepsatri Rajabhat University.
- Pidul Sinlarat. (2015). Learning reform: Bottom-up educational reform. Bangkok: Office of the Teachers' Council of he Teachers' Council of Thailand.
-